

KARTA PRACY II

do lekcji:

Wielokulturowy wymiar dramatu „Antygona” Sofoklesa.**I. Definicja wielokulturowości (wywodzące się od ang. terminu **multiculturalism**):**

1) w płaszczyźnie opisowej wskazuje po prostu na wielość kultur; **w. jest więc stwierdzeniem obiektywnego faktu różnicowania kulturowego danego społeczeństwa lub — szerzej — faktu istnienia na świecie odmiennych kultur etnicznych, grup rel., subkultur itp.;**

2) oznacza również politykę rządową zmierzającą do niwelacji napięć społ. związanych z faktem w. danej populacji;

3) jest też nazwą pewnej doktryny, ruchu, nawet filozofii. W tym ostatnim przypadku w. oznacza działania środowisk mniejszościowych skierowane na emancypację i pełniejszy udział różnych środowisk w życiu społ., polit. i kult. kraju.

Słownik Języka Polskiego PWN

II. Teza: „Antygona” jest dramatem religijnym i uniwersalnym.

Dramat został ukształtowany w kulturze starożytnej – politeistycznej, ale zawiera również przemyślenia ogólne dotyczące uniwersalnych zasad postępowania człowieka

1. Nazwij postawę, którą Antygona przyjmuje w rozmowie z siostrą Ismeną w oparciu o fragment tekstu. Uzasadnij swoją wypowiedź, odwołując się do etyki europejskiej*.

ANTYGONA

Więc na cóż zwlekać?. Jako twoje słowa
Mierzą, i oby zawsze mnie mierziły,
Tak wstrętne tobie wszelkie me postęпки.
A jednak, skąd bym piękniejszą ja sławę
Uszczknęła, jako z brata pogrzebania.
I ci tu wszyscy rzecz by pochwalili,
Gdyby im trwoga nie zawarła mowy.
Ale tyranów los ze wszech miar błogi,
Wolno im czynić, co zechcą, i mówić.

.....

.....

.....

.....

.....

*Etyka w rozumieniu potocznym to **ogół norm moralnych** uznawanych w pewnym czasie przez jakąś zbiorowość społeczną za **punkt odniesienia dla oceny i regulacji postępowania** w celu integracji grupy wokół pewnych wartości, synonim moralności.

Pod względem praktycznym etyka to badania nad pojęciami uwikłanymi w rozumowanie praktyczne, takimi jak: **dobro, prawo, obowiązek, wolność, racjonalność i dzielność etyczna.**

„Antyгона” Sofoklesa	Aspekty uniwersalne:
<p>Bo nie ma gorszej dla ludzi potęgi, Jak pieniądz: on to i miasta rozburzą, On to wypiera ze zagród i domu, On prawe dusze krzywi i popycha</p>	
<p>KREON Tak, śmierć go czeka! Lecz wielu do zguby Popchnęła żądza i zysku rachuby.</p>	
<p>HAJMON Marne to państwo, co li panu służy.</p> <p>KREON Czyż nie do władcy więc państwo należy?</p> <p>HAJMON Pięknie byś wtedy rządził... na pustyni.</p>	
<p>KREON Doprawdy? Ale, na Olimp, wiedz o tym, Że cię twe drwiny o zgubę przyprawią. Wiedźcie tu dziewczkę; niechajże wyrodna W oczach kochanka tu ginie natychmiast.</p> <p>HAJMON Nie umrze ona przy mnie! nie marz o tym. Nie ujrę tego! raczej ty nie ujrzysz Więcej mojego oblicza, jeżeli W szale na bliskich porywać się myślisz.</p>	
<p>CHÓR Miłości, któż się wyrwie z twych obierzy, Miłości, która runiesz na ofiary, W gładkich dziew licach gdy rozniecisz czary. Kroczysz po morzu i wśród chat pasterzy, Ni bóg nie ujdzie przed twoim nawałem, Ani śmiertelny. Kim władasz, wre szalem.</p>	

2. Oceń, w jakim stopniu sposób postrzegania wartości etycznych starożytnych Greków jest bliski współczesnej etyce europejskiej*?

.....

.....

.....

.....

*[...] doświadczenie czytelnika tekstów literackich oraz doświadczenie filozofa racjonalnie i krytycznie traktującego kwestie etyczne, przekonuje mnie, że literatura i etyka mają wiele wspólnego.

Link: https://www.academia.edu/34764368/Etyka_Chrze%C5%9Bcija%C5%84ska_mi%C4%99dzy_tradycj%C4%85_a_wsp%C3%B3%C5%82czesno%C5%9Bci%C4%85

Alfred Wierzbicki, *Wspólnota ludzkich istnień* [w:] *Etyka chrześcijańska – między tradycją a współczesnością. Studia i szkice*, pod red. Piotra Duchlińskiego i Ewy Podrez, Katowice 2016, s. 149.